

factsheet

KIEVIT

eieren leggen	broeden	kuiken vliegvlug na
4 dagen	26 dagen	35-40 dagen
= minimaal 65 dagen van eileg tot vliegend kuiken!		

KALENDER

februari - maart

Aankomstfase

Hans Gebuis, Apami

In zachte winters blijft een deel van de kievit in Nederland, anderen trekken naar landen ten westen en zuiden van ons land en keren in het vroege voorjaar terug. Bij terugkomst zoeken ze vochtig grasland en akkers op.

maart - april

Vestigings- en nestfase

Hans Gebuis, Apami

De kievitman komt eerst terug en vestigt zijn territorium, met imposante baltsvluchten. Kievitvrouwen gebruiken de strootjes uit strotorijke vaste mest voor hun nest. Ook is vaste mest goed voor insecten en het bodemleven. Kievitvrouwen broeden liefst op vochtige graslanden met een korte (grazige) vegetatie. Ook broeden ze vaak op maispercelen; aangrenzende vochtige graslanden zijn dan nodig om voedsel te zoeken.

maart - april

Broedfase

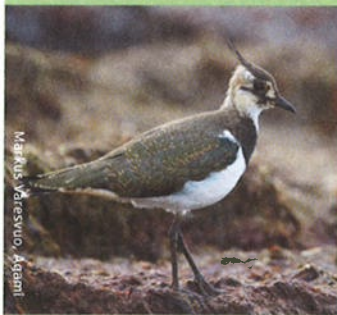
Mark Schuurman, Buiters-beeld

De kievit legt 4 eieren in een ondiep kuiltje. Als een legsel mislukt, proberen ze het later vaak nogmaals. De eieren van het 1e legsel zijn groter en geven de jongen die eruit komen een grotere overlevingskans. Door het vroege broeden loopt het kievitnest minder risico op (uit)maaien en vertrapping door vee. Wel zijn ze erg kwetsbaar voor bemesten, rollen en slepen (grasland) of ploegen en zaaibed maken (bouwland).

VERVOLG KALENDER

april - juni

Kuikenfase

Kuikens zijn in het veld te vinden tussen begin april tot eind juli; deze laatste kuikens zullen meestal afkomstig zijn van vervollegsels.

Kievitkuikens zijn nestvlinders: ze verlaten het nest snel om zelf voedsel te zoeken. Wel moeten ze (tot 20 dagen oud) bij kou opwarmen onder hun ouders. Ze zijn dan extra gevoelig voor verstoring. Bij voldoende voedsel en veiligheid blijven kievitkuikens zeer dicht bij de nestlocatie.

Een kievitkuiken eet 800-5000 prooidiertjes per dag; in graslanden vooral bodembewonende prooidieren zoals kleine insecten(larven), loopkevers of bovengrondse regenwormen.

Kievitkuikens foerageren bij voorkeur in korte, vochtige vegetaties met een graslengte van 1-5 cm. Kruidenrijke vegetatie in buurt is essentieel voor het bieden van beschutting en schuilmogelijkheden als er gevaar dreigt. Slikkige plekken (zoals plas-drassen en afgevlakte slootranden, het liefst gecombineerd met een hoog waterpeil (0-20 cm beneden maaiveld)) en natte greppelranden zorgen voor betere overleving van kievitkuikens. Greppels zijn ook belangrijk om in weg te duiken. De overleving van kievitkuikens verbetert bij meer dan 150 meter greppel per hectare.

Ook houden kievitgezinnen van beweid grasland. Beweiding zorgt voor een afwisselende structuur van het gras waarin insecten beter te vinden zijn. Het is echter onbekend of de kuikens hierin ook voldoende groeien. Hetzelfde geldt voor kievitkuikens die foerageren op bouwland.

Kievitkuikens zijn vliegvlug na 35-40 dagen.

juni - augustus

Voorbereiding op de 'trek'

Na het broedseizoen verzamelen kievitvallen zich in groepen, inclusief de vliegvlugge jongen, en foerageren ze in vochtige graslanden. Hier eten ze onder andere emelten. De volwassen vogels ruien dan. De najaarstrek start vanaf september. Rond deze tijd arriveren ook kievitvallen uit de landen ten noordoosten van ons. Ze vormen gezamenlijke groepen die de vorstgrens zullen volgen.

Inrichting

Behoud open landschap, plaats beheerpakketten op veilige afstand van gebouwen, wegen en opgaande elementen.

Zorg voor kruiden- en structuurrijk grasland met een hoog waterpeil: vochtig grasland, open wetlands, plas-dras en omring natte plekken door extensief beheer.

Zorg voor een korte vegetatie in de kuikentijd, met voldoende lang gras en slikkige plekken in de buurt.

Vlak slootkanten af tot een brede, natte zone.

Respecteer de rust van de weidevogels. Ga niet het veld in, indien niet nodig.

Beheer

Pas geen voorjaarsbemesting toe. Pas op met bemesten, rollen, slepen (grasland) en grondbewerkingen (bouwland), zowel in de broed- als in de kuikenfase.

Als je bemest, doe dat dan met stronrijke vaste mest.

Maaï pas na 15 juni, liefst wanneer alle kuikens kunnen vliegen en nesten uitgedroogd zijn.

Als uitstel maaien niet kan: (tijdens broedtijd) markeer nesten, maaï er ruim omheen, minimaal 50 m², gebruik een wildredder.

Als je beweïdt: kies eerst percelen zonder nesten. Kan dat niet, plaats dan *in de broedtijd* nestbeschermers of zet (schrik)draadjes ruim om het nest. Beweïd *in de kuikentijd* bij voorkeur extensief (1-1,5GVE/ha).